

MEDIJI O ZDRAVSTVU

utorak, 30.april 2019.

IZVEŠTAJI IZ MEDIJA:

NOVOSTI: Zaštitnici pacijenata odlaze iz domova zdravlja

BLIC: DOKTORIMA VIŠE NEĆE ODUZIMATI LICENCU" Dozvolu za radu mogu da izgube samo privremeno

RTS: Aplikacija „Tableta“ podsetnik za uzimanje terapije

RTS : Poklon hirurgu tek nakon operacije

DNEVNIK: Operacijom aortne stenozе produžavaju život i do 20 godina

BLIC: „Ne osećam ruke“ Četiri učenice vežbale su prvu pomoć u dvorištu , kada se začuo jak prasak, a vežba je postala realna drama

INFORMACIJE IZ USTANOVA:

DOM ZDRAVLJA NOVI SAD: Podsećanje na Svetski dan bezbednosti i zdravlja na radu

DOM ZDRAVLJA VOŽDOVAC: Sveobuhvatan program podrške budućim roditeljima

DOM ZDRAVLJA VOŽDOVAC: Predavanje o seksualnom i reproduktivnom zdravlju

NOVOSTI

вечерње НОВОСТИ

Zaštitnici pacijenata odlaze iz domova zdravlja

Čuvari prava osiguranih više neće biti prisutni u primarnim zdravstvenim ustanovama. Osiguranci će moći da se žale u nadležnim filijalama RFZO

ZAŠTITNICI prava osiguranika sele se iz domova zdravlja i bolnica u filijale i ispostave Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje, potvrđeno je "Novostima" u RFZO. Sam način ostvarivanja zaštite prava iz zdravstvenog osiguranja se ne menja, jedino što će osiguranici pomoć ubuduće tražiti na drugoj adresi.

To je posledica prestanka važenja Pravilnika o načinu i postupku zaštite prava osiguranika Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje iz 2013. godine, koji je "suspendovan" sa početkom primene novog Zakona o zdravstvenom osiguranju.

- Novim rešenjem ni na jedan način nije ugroženo ostvarivanje prava osiguranika, samo što će osiguranik sada iz doma zdravlja, recimo, gde se suočio sa preprekama u ostvarivanju prava iz zdravstvenog osiguranja, morati da ode kod zaštitnika u filijalu ili ispostavu RFZO - objašnjavaju za "Novosti" u ovom fondu. - To ne bi trebalo da bude neki problem, s obzirom na to da ni do sada nismo u svakoj ustanovi imali zaštitnika prava osiguranika, jer je jedan "pokrivao" više zdravstvenih ustanova.

Zaštitu prava osiguranika u 148 zdravstvenih ustanova "pokriva" 60 zaštitnika, koji su u praksu uvedeni

od 2014. godine s obrazloženjem da oni mogu više da pomognu osiguranicima nego zaštitnici prava pacijenata koji su u većini slučajeva ujedno i pravnici zdravstvene ustanove.

Podaci o prijavama pokazuju da se osiguranici najčešće obraćaju zaštitniku prava zbog primedbi na ponašanje i postupanje zdravstvenih radnika. Ali, evidentno je i da zaštitnici i nemaju baš pune ruke posla, s obzirom na to da je za pola godine do njih stizalo oko 40 prijava osiguranika, s tim što su mnoge slučajeve rešavali odmah i pre podnošenja prijave osiguranika.

BEZ LICENCE SAMO PRIVREMENO

LEKARIMA više neće moći trajno da bude oduzeta licenca za rad, predviđeno je novim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti. Dozvolu mogu da izgube samo privremeno do brisanja iz kaznene evidencije.

Ukoliko je lekar za neko krivično delo osuđen na kaznu do godinu dana zatvora, iz kaznene evidencije briše se nakon pet godina od izvršenja kazne i tada mu se vraća dozvola za rad.

Direktor Lekarske komore Srbije dr Milan Dinić pojasnio je za Tanjug da je trajno oduzimanje licence bilo nepravedno prema lekarima.

BLIC

A screenshot of a web browser displaying a news article on the Blic website. The article title is "'DOKTORIMA VIŠE NEĆE ODUZIMATI LICENCU' Dozvolu za radu mogu da izgube samo privremeno". The article text states that doctors will no longer lose their license permanently but only temporarily. It mentions that if a doctor is sentenced to up to one year in prison for a criminal act, their license will be removed from the criminal record for five years after the sentence is served, after which they can resume work. The article is dated 29.04.2019. 10:46. The page also features navigation menus, social media sharing options, and advertisements for 'NOVO Blic žena' and 'Ja i moja ALERGIJA'.

"DOKTORIMA VIŠE NEĆE ODUZIMATI LICENCU" Dozvolu za radu mogu da izgube samo privremeno

Lekarima više neće moći trajno da bude oduzeta licenca za rad, predviđeno je novim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti koji je nedavno stupio na snagu.

Dozvolu za rad mogu da izgube samo privremeno do brisanja iz kaznene evidencije. Primera radi, ukoliko je lekar za neko krivično delo osuđen na kaznu do godinu dana zatvora, po sili zakona iz kaznene evidencije briše se nakon pet godina od izvršenja kazne i tada mu se vraća dozvola za rad i može da počne nesmetano da radi. Direktor Lekarske Komore Srbije dr Milan Dinić kaže da je trajno oduzimanje licence bila nepravda prema lekarima, jer svaki građanin ima pravo na rehabilitaciju.

- Više ne postoji mogućnost da lekar trajno izgubi dozvolu za rad, već privremeno po odluci suda i dok ne bude izbrisan iz kaznene evidencije - pojašnjava Dinić za Tanjug.

Do sada je postojao član Zakona o zdravstvenoj zaštiti koji kaže da lekar koji je osuđen za teško delo protiv zdravlja ljudi, trajno gubi pravo na obavljanje lekarskog poziva. Dinić smatra da je taj član sada bolje formulisan, pa je definisano da se licenca ne gubi trajno, već do brisanja iz kaznene evidencije. Podseća da sada Etički odbor Lekarske komore Srbije, na osnovu presuda civilnih sudova, donosio odluku o dostojnosti lekara za obavljanje lekarskom profesijom, te da su uglavnom potvrđivane odluke suda.

- Praktično ovo sada je nepovoljnije za lekare, zato što period brisanja iz kaznene evidencije može da bude duplo duži od kazne na koju je osuđen pred sudom. Sa druge strane ono što je olakšanje za kolege, to je da je ukinuto trajno oduzimanje licenci - istakao je Dinić.

Dodaje da se licence lekarima mogu da oduzmu i Sud časti LKS po prijavi pacijenta, porodice ili drugog lekara, ukoliko se ne vodi civilni sudski postupak i da se tada licence oduzimaju maksimalno na pet godina. Od 2010. godine do danas Sud časti primio je 924 prijave na rad lekara. Prijave su upućivali pacijenti, porodica, ali i svaka peta bila je da se lekar žali na rad svog kolege.

Dinić kaže da je polovina prijava odbačena kao neosnovana, da su za ostale prijave pokrenuti postupci i da je do danas izrečeno oko 60 osuđujućih presuda.

- Sud časti oduzima licence maksimalno do pet godina, koliko dozvoljava Zakon o lekarskoj komori Srbije - pojasnio je on.

Dosta licenci u tom periodu, dodaje, je oduzeto od strane Etičkog odbora, koji je postupio po odlukama civilnog suda gde je dokazana krivica lekara pa je civilno osuđen za zabranu obavljanja lekarske profesije za određeni period. Prema pisanju medija, do kraja 2017. godine četiri lekara su trajno izgubili licencu za rad. Prvo je dozvolu izgubio dečji hirurg iz Kragujevca zbog "nesavesnog lečanja" male Mile Andrić. On

je osuđen na osam meseci zatvora, a LKS mu je trajno oduzela licencu zbog teškog dela protiv zdravlja ljudi. Zatim je licenca trajno oduzeta ginekologu iz Niša, koji je zbog smrti porodilje osuđen na dve i po godine zatvora. Trajno je licencu izgubio još jedan ginekolog i to zbog smrti bebe na rođenju u Negotinu, gde je na sudu dokazano da je beba umrla zbog neadekvatnog porođaja, a ginekolog osuđena na godinu dana zatvora. Četvrta licenca oduzeta je lekaru iz Pančeva koji je pravosnažno osuđen na 10 meseci zatvora.

RTS

Aplikacija „Tableta“ podsetnik za uzimanje terapije

Posle biznis akceleratora u Majamiju, u organizaciji Privredne komore Srbije i kompanije „Ist Hab“, Šapčani i njihova aplikacija „Tableta“, dobili su priliku da osvoje američko tržište.

Pored suvenira, Šapčani su iz Majamija doneli i znanje iz oblasti marketinga, brendiranja i pozicioniranja proizvoda.

Posle predavanja i susreta sa investitorima, firma „Naopako“, u Americi će osnovati i kompaniju i lansirati aplikaciju „Family Pipl“.

„U Majamiju smo prošli obuke iz više oblasti, najviše smo se fokusirali na marketing i samo plasiranje proizvoda na njihovom tržištu. Obuke su bile iz sajber sekjuritija i pravnog dela formiranja entiteta, formiranja i vođenja kompanije na američkom tržištu, što je i krajnji rezultat svega ovoga, rekao je programer Vladimir Atanacković.

Za samo dve sedmice, aplikaciju „Tableta“ u našoj zemlji, besplatno je preuzelo oko 1000 ljudi.

„Aplikacija Tableta je u osnovi podsetnik za uzimanje terapije. Po istraživanjima, 65 odsto ljudi ne uzima terapiju kako treba, da li greše kod doze ili greše kada je vreme uzimanja terapije u pitanju, mi smo taj problem rešili tako što smo napravili aplikaciju koju možete preuzeti na *Gugl stor*, *Epl stor*, već nekih 15 - tak dana, istakao je ekonomista Mladen Ikodinović.

Korisne informacije o lekovima

U aplikaciji se nalazi kompletna baza lekova sa uputstvima tako da se neophodna terapija može kupiti bilo gde u svetu. Mape i brojevi telefona, olakšavaju put i komunikaciju sa najbližom apotekom.

Da bi se aplikacija dobro pozicionirala, neophodno je da realne probleme rešava na brži i efikasniji način.

Od 120 ideja, šabačka „Tableta“ u Srbiji je izabrana među četiri najbolje.

„Aplikacija, između ostalog, pruža i mogućnost da osoba koja nema instaliranu aplikaciju, starija ili vaše dete, dobije informaciju kada treba da popije lek, tako što ćete vi uneti terapije za tu osobu, i kada vi dobijete obaveštenje da ta osoba treba da popije lek, jednostavnim klikom, vi ćete, poslati sms poruku, kao podsednik osobi da popije svoj lek i terapiju u dozi koja je preporučena i propisana“, napomenuo je programer Vladimir Atanacković.

RTS

www.rts.rs/page/stories/sr/story/125/drustvo/3504068/poklon-hirurgu-tek-nakon-operacije.html

PTC VESTI SPORT MAGAZIN TELEVIZIJA RADIO EMISIJE RTS 78 DANA Ostalo

PTC ПЛАНЕТА Тип Q

POLITIKA REGION SVET SRBIJA DANAS HRONIKA DRUŠTVO EKONOMIJA KULTURA MEHLA VREMENA VREME SERVISNE VESTI VIDEO DANA 78 DANA VELIKI RAT ARHIVA RUJBRKA

ДOKАЗАНО АУТЕНТИЧАН ЗЛАТБОРАЦ ABSOLUTELY AUTHENTIC

utorak, 30. april 2019.

Prognoza Beograd 11° C

IZVOR: RTS | AUTOR: IVANA DŽANIĆ

Poklon hirurgu tek nakon operacije

Zakon o zdravstvenoj zaštiti koji je nedavno usvojen dozvoljava davanje nenovčanih poklona medicinskom osoblju. Pokloni čija pojedinačna vrednost ne prelazi pet odsto prosečne plate, a ukupna prosečnu neto platu, neće se smatrati korupcijom.

DRUŠTVO

Vremeplov (30. april 2019)

Pomoć države za dame sa "kikerom"

Srpske svetinje na Kosovu kojima se uvek vraćamo

Danas je Uskrsnji ponedeljak

Vremeplov (29. april 2019)

Zdravlje možda nema cenu, ali ga zato ima poklon koji lekari mogu dobiti u znak zahvalnosti. On ne sme biti skuplji od 2.726 dinara, a ako ih ima više, njihova ukupna vrednost ne sme preći 54.521 dinar. Nejasno je, međutim, na koji vremenski period se to odnosi.

Priprema Ivana Džanić

*Verovatno su greškom zakonopisci i narodni poslanici koji su usvajali zakon izostavili period od godinu dana ili drugi koji bi bio primeren za jednu takvu

KRALJ PETAR I

1 NEBENOM U 2019.

rtspaneta.rs

Najnovije Najčitanije

ARHIVA Pronađi

Dačić: Nema ništa od spiska želja Prištine

Sudar autobusa i kamiona između Kurlumije i Prokuplja

Otkrivena bomba u Krajačercu, uhapšen muškarac

Poklon hirurgu tek nakon operacije

Zakon o zdravstvenoj zaštiti koji je nedavno usvojen dozvoljava davanje nenovčanih poklona medicinskom osoblju. Pokloni čija pojedinačna vrednost ne prelazi pet odsto prosečne plate, a ukupna prosečnu neto platu, neće se smatrati korupcijom.

Zdravlje možda nema cenu, ali ga zato ima poklon koji lekari mogu dobiti u znak zahvalnosti. On ne sme biti skuplji od 2.726 dinara, a ako ih ima više, njihova ukupna vrednost ne sme preći 54.521 dinar. Nejasno je, međutim, na koji vremenski period se to odnosi.

"Verovatno su greškom zakonopisci i narodni poslanici koji su usvajali zakon izostavili period od godinu dana ili drugi koji bi bio primeren za jednu takvu odredbu. To je jedan od razloga zbog čega ova norma mora da se popravi", ukazuje Nemanja Nenadić iz Transparentnost Srbija.

Nisu, ističe, propisani načini evidentiranja tih poklona tako da je sada veliko pitanje na koji način postupaju pacijenti i na koji način postupaju zdravstveni radnici.

Čokolada, kafa ili cveće u znak zahvalnosti su praksa koja u našem društvu postoji decenijama iako mnogi smatraju da je čak i to neprimereno.

"Mislim da nije u redu, da im je to posao i da su plaćeni za to što rade", kažu neki od anketiranih građana. Drugi bi, pak, poklonili čokoladu, ili nešto korisno poput kaiša.

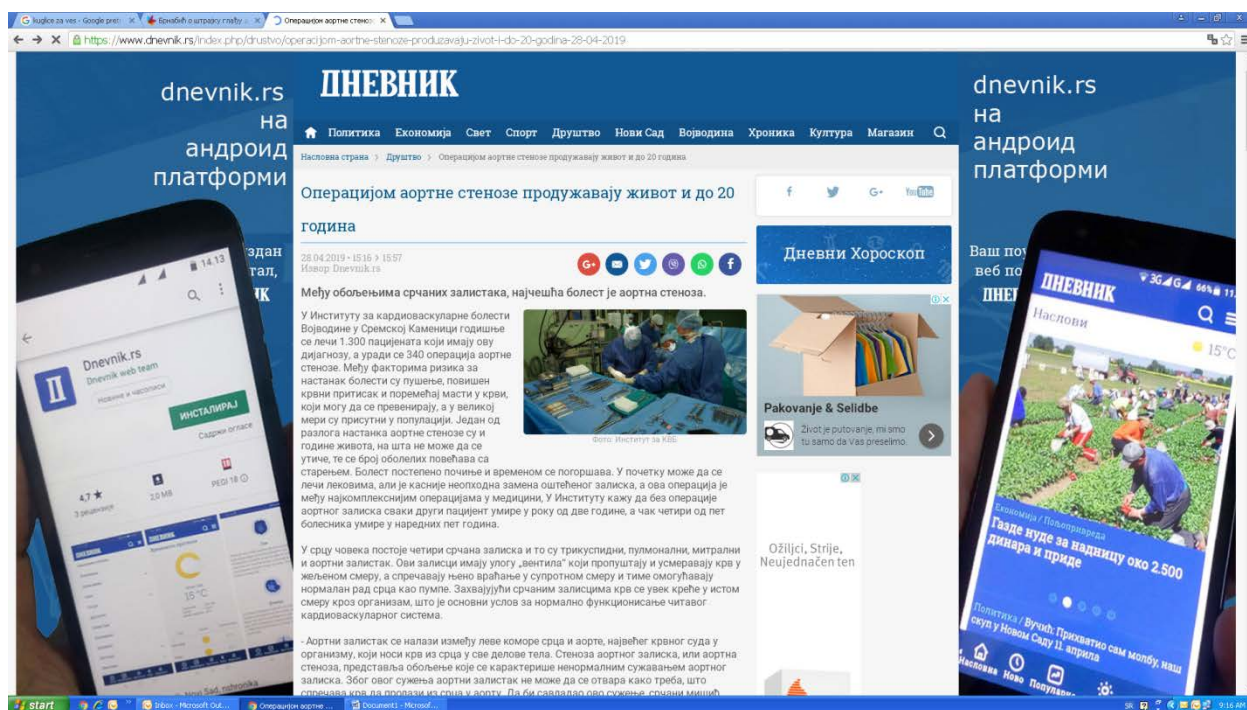
Simbolični pokloni se ne smeju tražiti i nisu obavezni, a zdravstvena usluga mora da bude ista za sve – poručuju u Lekarskoj komori Srbije.

"Svakako poklon koji bi u sebi nosio neku želju ili insistiranje da se učini nešto više u odnosu na neke druge koji su ravnopravni u korišćenju sistema zdravstvene zaštite bi bio uvreda za lekare i za naš poziv", rekao je direktor Lekarske komore Srbije Milan Dinić.

Pokloni koji bi bili dati pre pružanja usluge nisu dozvoljeni. Medicinsko osoblje dužno je da etičkom odboru prijavi svaki poklon dobijen u znak zahvalnosti za koji nije sigurno da li sme da prihvati.

DNEVNIK

ДНЕВНИК

Operacijom aortne stenozе продужavaju живот и до 20 година

Među oboljenjima srčanih zalistaka, najčešća bolest je aortna stenozа.

U Institutu za kardiovaskularne bolesti Vojvodine u Sremskoj Kamenici godišnje se leči 1.300 pacijenata koji imaju ovu dijagnozu, a uradi se 340 operacija aortne stenozе. Među faktorima rizika za nastanak bolesti su pušenje, povišen krvni pritisak i poremećaj masti u krvi, koji mogu da se preveniraju, a u velikoj meri su prisutni u populaciji. Jedan od razloga nastanka aortne stenozе su i godine života, na šta ne može da se utiče, te se broj obolelih povećava sa starenjem. Bolest postepeno počinje i vremenom se

poгорšava. U početku može da se leči lekovima, ali je kasnije neophodna zamena oštećenog zaliska, a ova operacija je među najkompleksnijim operacijama u medicini, U Institutu kažu da bez operacije aortnog zaliska svaki drugi pacijent umire u roku od dve godine, a čak četiri od pet bolesnika umire u narednih pet godina.

U srcu čoveka postoje četiri srčana zaliska i to su trikuspidni, pulmonalni, mitralni i aortni zalistak. Ovi zalisci imaju ulogu „ventila“ koji propuštaju i usmeravaju krv u željenom smeru, a sprečavaju njeno vraćanje u suprotnom smeru i time omogućavaju normalan rad srca kao pumpe. Zahvajući srčanim zaliscima krv se uvek kreće u istom smeru kroz organizam, što je osnovni uslov za normalno funkcionisanje čitavog kardiovaskularnog sistema.

- Aortni zalistak se nalazi između leve komore srca i aorte, najvećeg krvnog suda u organizmu, koji nosi krv iz srca u sve delove tela. Stenoza aortnog zaliska, ili aortna stenoza, predstavlja oboljenje koje se karakteriše nenormalnim sužavanjem aortnog zaliska. Zbog ovog suženja aortni zalistak ne može da se otvara kako treba, što sprečava krv da prolazi iz srca u aortu. Da bi savladao ovo suženje, srčani mišić mora jače da radi kako bi „progurao“ dovoljno krvi u aortu, a potom iz aorte u ostatak tela. U početku srce svojim pojačanim radom uspeva da obezbedi dovoljno krvi za sve delove organizma, tako da bolest još uvek ne izaziva nikakve simptome, te se ovo naziva asimptomatska aortna stenoza - kaže direktor Instituta profesor dr Aleksandar Redžek.

Simptomi

Simptomi koji su karakteristični za aortnu stenozu uglavnom su posledica nedovoljnog dopremanja kiseonika i hranljivih materija krvlju do različitih organa u telu. Najčešći simptomi obuhvataju ubrzano zamaranje, bol ili stezanje u grudima, vrtoglavica, gubitak svesti.

Kako objašnjava, suženje aortnog zaliska vremenom sve više napreduje, a srce se zbog pojačanog rada troši i slabi, pa u određenom trenutku dolazi do situacije da više ne može da obezbedi dovoljnu količinu krvi za sve organe. To je trenutak kada počinju da se pojavljuju različite tegobe, odnosno momenat koji predstavlja početak simptoma aortne stenozе.

- Ukoliko se bolest ne prepozna i ne leči na vreme, a srce nastavi da radi pod povećanim opterećenjem zbog postojeće prepreke, kasnije dolazi do gubitka snage srčanog mišića usled čega se razvija stanje koje se zove srčana slabost. Tada mogu da se jave i drugi simptomi bolesti, među kojima su nedostatak vazduha, gušenje, slabost, malaksalost, nemogućnost ležanja na ravnom i oticanje nogu - napominje dr Redžek.

Aortni zalistak se normalno sastoji od tri tanka trouglasta listića. Ovi listići se tokom svakog srčanog otkucaja otvaraju da bi propustili krv u aortu, a potom se brzo zatvaraju, čvrsto prijanjajući ivicama jedan uz drugi, kako bi spečili krv da se vrati u srce. Kod postojanja aortne stenozе ovi listići se smanjeno i nenormalno otvaraju, pa krv otežano prolazi kroz aortni zalistak.

Pravovremena dijagnoza

Daleko najvažnija stvar kod lečenja aortne stenozе je pravovremeno postavljanje dijagnoze. Ukoliko se bolest ne prepozna na vreme, srce je primorano da radi pod povećanim opterećenjem zbog prepreke na aortnom zalisku. Ovo tokom vremena dovodi do trajnog slabljenja snage srčanog mišića, a mogu da budu oštećene i druge srčane strukture, kao što je mitralni zalistak. Zbog toga je neophodno prepoznati simptome i utvrditi dijagnozu u početnoj fazi bolesti, kako bi se u pravom trenutku preduzela operacija aortnog zaliska i sprečile moguće komplikacije.

Najčešći uzrok aortne stenozе je degeneracija listića aortnog zaliska usled nagomilavanja kalcijuma. Kalcijum je mineral koji se normalno nalazi u organizmu, važan je za mnoge procese koji se u njemu odvijaju i učestvuje u izgradnji kostiju. Tokom života kalcijum nošen krvlju prelazi preko aortnog zaliska. Usled mikrotrauma koje mogu da se pojave na listićima aortnog zaliska, te posledičnog zapaljenja na mestu povrede, ovaj kalcijum se postepeno nakuplja unutar njih, što posledično uzrokuje zapaljenje.

- Ove početne promene dovode do ograničenja pokretljivosti listića i njihovog otežanog otvaranja, zbog čega oni bivaju izloženi još većem stresu i povredi pod pritiskom udarnog talasa krvi kojeg svojim grčenjem stvara snažna leva komora. Time se stvara začarani krug koji dodatno dalje pogoršava propadanje zaliska, zbog čega bolest ima progresivan i hroničan tok. Ovaj proces naziva se kalcifikacija aortnog zaliska - objašnjava dr Redžek.

Listići aortnog zaliska su vrlo tanki i fleksibilni, međutim pod dejstvom kalcifikacije oni očvršćavaju, postaju zadebljali i teško pokretni. Tada listići više ne mogu lepo da se otvaraju, krv otežano prolazi iz srca u aortu, pa nastaje aortna stenozа.

Kod nekih ljudi, aortni zalistak umesto uobičajena tri, sadrži samo dva listića koji su veći i slabije se otvaraju. S obzirom da se ovi listići na latinskom jeziku označavaju kao kuspisi, ovakvo stanje naziva se bikuspidni aortni zalistak. Ovo oboljenje predstavlja urođenu srčanu manu, što znači da je prisutno celog života. Tokom detinjstva i mladosti dvolisni aortni zalistak ipak ima mogućnost da propušta dovoljnu količinu krvi i time omogući normalan radi srca. Međutim, u odraslom dobu ovakav zalistak počinje da se sužava i postaje podložan oštećenju i nakupljanju kalcijuma usled čega se razvijaju simptomi karakteristični za aortnu stenozu.

Prema njegovim rečima, krv normalno tokom prolaska kroz zdrave krvne sudove ima pravilan tok, koji se odvija bešumno i teče paralelno sa zidovima krvnog suda, što se naziva laminarni tok. Međutim, kada dođe do suženja aortnog zaliska kroz koji krv otežano prolazi, tada dolazi do formiranja uzburkanog i vrtložnog toka krvi, koji se naziva turbulentni tok i koji je odgovoran za nastanak šuma na srcu. Ovakav tok krvi nanosi stres na zid aorte što vremenom može da dovede do njegovog slabljenja, istanjivanja i proširenja. Ovo proširenje naziva se aneurizma i predstavlja jednu od najozbiljnijih komplikacija aortne stenozе.

Opasnost i od reumatske groznice

Aortni zalistak može da strada i usled reumatske groznice. Ova bolest se javlja nakon preležane upale grla izazvane bakterijama streptokokama. Infekcija grla dovodi do aktivacije imunološkog sistema koji potom oštećuje srčane zaliske. U zaliscima se, pod dejstvom ovog procesa, stvara ožiljno tkivo, zbog čega

oni postaju zadebljali i međusobno srastaju duž dodirnih ivica, pa zbog toga više ne mogu u potpunosti da se otvaraju. Osim aortnog zaliska, ovim procesom mogu da budu zahvaćeni i ostali srčani zalisci, na prvom mestu mitralni zalistak.

- U slučaju pojave simptoma potrebno je obratiti se lekaru. Lekar prvo uzima anamnezu i raspituje se o istoriji bolesti. Izuzetno je važno obavestiti lekara o svim simptomima, njihovom početku, intenzitetu i trajanju. Pored toga, neophodno je da se proverí postojanje faktora rizika, kao i prisustvo srčanih oboljenja u porodici. Prisustvo kardiovaskularnih bolesti u porodici znak je moguće genetske sklonosti ka ovim oboljenjima, pa se kod ovih osoba zahtevaju češći pregledi i rigoroznija regulacija faktora rizika - naglašava dr Redžek i dodaje kako u slučaju postojanja bolesti u porodici, svim osobama starijim od 40 godina preporučuje se pregled srca.

Nakon toga, lekar pristupa fizikalnom pregledu pacijenta. Ovim pregledom mogu da se otkriju različiti poremećaji kao što su oticanje članaka i potkolenica, gubitak telesne težine, poremećaji perifernih pulseva i krvnog pritiska. Ipak, najčešći nalaz u slučaju postojanja aortne stenozе je prisustvo šuma na srcu koji se otkriva slušanjem srca pomoću stetoscopa, odnosno auskultacijom. Ovaj šum pojavljuje se na karakterističnom mestu na prednjem zidu grudnog koša i na osnovu njega lekar može da postavi sumnju na postojanje aortne stenozе, kada treba da uputi pacijenta na dalja ispitivanja.

Laboratorijske analize krvi mogu da pokažu neke abnormalnosti, međutim ne postoji ni jedan specifični pokazatelj za aortnu stenozu. U sklopu svakog kardiološkog pregleda obavezno se radi EKG. Kod postojanja aortne stenozе, EKG može da otkrije neke nespecifične promene, kao što su poremećaji srčanog ritma ili znaci srčanog opterećenja, ali isto tako ovaj nalaz može da bude i potpuno uredan.

- Zlatni standard za postavljanje dijagnoze aortne stenozе je ultrazvučni pregled srca koji se stručno naziva ehokardiografija. Ova metoda je potpuno bezbolna i bezopasna. Izvodi se tako što se na kožu grudnog koša u predelu srca prisloni sonda veličine mobilnog telefona, koja odašilja ultrazvučne talase. Pomoću tih talasa se na ekranu formira slika koju izvođač gleda i tumači. Ehokardiografijom mogu da se posmatraju srčane šupljine, srčani mišić, kao i svi srčani zalisci. Osim toga, primenom Doplerovog efekta mogu da se izmere brzine protoka krvi kroz različite delove srca i krvne sudove - priča dr Redžek i napominje da su ultrazvučni talasi potpuno neškodljivi, za razliku od iks-zraka koji se primenjuju kod nekih drugih dijagnostički procedura. Iz tog razloga, ehokardiografija može da se radi i ponavlja nebrojeno puta, bez bojazni od posledica radioaktivnog zračenja.

U slučaju nedoumica, nakon ehokardiografije pacijent može da bude upućen na neki od dopunskih dijagnostičkih pregleda, kao što su rendgenski snimak grudnog koša, test fizičkim opterećenjem, kateterizacija srca, CT skener ili magnetna rezonanca.

Prema težini, bolesti aortna stenozа može da bude blaga, umerena i teška. U slučaju postojanja blage i umerene aortne stenozе, simptomi bolesti obično nisu prisutni ili su vrlo blagi. Tada je za zbrinjavanje bolesti dovoljan tretman lekovima. Adekvatnom kombinacijom lekova kao što su ACE inhibitori, diuretici i beta-blokatori, srcu se olakšava istiskivanje krvi kroz suženi aortni zalistak i na taj način omogućava dopremanje dovoljne količine kiseonika i hranljivih materija do svih delova tela, što sprečava nastanak tegoba.

Osim toga, neophodna je i promena životnog stila pacijenta kako bi se umanjili faktori rizika i sprečilo dalje napredovanje aortne stenozе. Svi pacijenti moraju redovno da odlaze na kontrole kako bi se pratilo stanje aortnog zaliska i, u slučaju napredovanja bolesti, na vreme preduzeli dalji koraci.

Vremenom, suženje aortnog zaliska može dalje da napreduje i da dođe do razvoja teške aortne stenozе. U tom slučaju počinju da se pojavljuju ozbiljne tegobe i tada lekovi više nisu dovoljni, već je neophodno hirurško lečenje. Ono podrazumeva operaciju koja se izvodi rezanjem grudne kosti, sternotomija, kako bi se pristupilo srcu i bolesnom aortnom zalisku. Osim potpunog presecanja grudne kosti, postoje i manje invazivne metode kod kojih se aortnom zalisku prisupa samo delimičnim sečenjem grudne kosti, što je parcijalna sternotomija, ili rezom na desnoj strani grudnog koša između rebara.

- Pacijent je u potpunosti uspavan i povezan na aparat za veštačko disanje, a da bi se operacija uspešno izvršila neophodno je zaustavljanje srca na određeno vreme, kada se njegova funkcija nadomešćuje pumpom za vantelesni krvotok. Za ovakvu vrstu operacije, koja se može svrstati među najkompleksnije operacije u ljudskoj medicini, neophodan je multidisciplinarni tim stručnjaka sačinjen od kardiohirurga, kardiologa i anesteziologa, a pored toga i vrhunski opremljena operaciona sala i jedinica intenzivne nege, snabdevene širokom paletom sofisticiranih instrumenata i aparata - napominje dr Redžek.

Aortni zalistak je do trenutka operacije već pretrpeo teško, najčešće ireverzibilno oštećenje. Njegodi listići su degenerisani, teško pokretni i srasli, tako da ih nije moguće „popraviti“. Zbog toga je neophodna zamena aortnog zaliska. Ova procedura podrazumeva isecanje i odstranjivanje starog zaliska, na čije mesto se postavlja novi veštački aortni zalistak. U odnosu na materijal od kojeg je napravljen, veštački zalistak može da bude biološki ili mehanički, od kojih svaki ima svoje prednosti i nedostatke.

Biološki zalistak je napravljen od životinjskog tkiva, koje u isto vreme mora da bude fleksibilno, ali i čvrsto. Dobija se ili od samih srčanih zalistaka životinjskog srca, najčešće svinjskog, ili od delova srčane kese. Pre ugrađivanja tretira se različitim reagensima kako bi se sprečilo odbacivanje od strane imunološkog sistema primaoca i kalcifikacija.

- Nakon ugrađivanja, ovaj zalistak biva prožet ćelijama primaoca, tako da on postaje „prihvaćen“ i potpuno se stapa sa tkivima domaćina. Zbog toga ne postoji bojazan od tromboze zaliska, pa nije potrebna dugotrajna terapija antikoagulantnim sredstvima, u narodu poznatija kao „lekovi za razređivanje krvi“. Ovo ujedno predstavlja i najveću prednost bioloških zalistaka. Sa druge strane, biološki zalistak podložan je oštećenjima pod dejstvom istih mehanizama koji su doveli do stenozе prvobitnog zaliska, pa zbog toga ovi zalisci ima ograničen vek trajanja između 10 i 20 godina - objašnjava dr Redžek i dodaje kako kod mlađih pacijenata kojima se ugradi biološki zalistak postoji velika mogućnost za potrebom ponovne operacije kasnije u životu.

Druga opcija je ugradnja mehaničkog zaliska. On se proizvodi od snažnih i izdržljivih materijala tako da nije podložan oštećenju i ima dugačak vek trajanja, znatno duži od biološkog zaliska. Kada se jednom ugradi, mehanički zalistak može da traje do kraja života. Pošto su ovi zalisci napravljeni od veštačkih materijala, oni za organizam domaćina predstavljaju strano telo i zbog toga su skloni trombozi. Da bi se to sprečilo, pacijenti sa mehaničkim zaliskom moraju celoga života da uzimaju lekove koji sprečavaju zgrušavanje krvi, odnosno antikoagulantna sredstva.

- Ova terapija mora veoma pažljivo da se koristi i precizno dozira uz redovne kontrole, jer neadekvatna primena može da dovede do ozbiljnih komplikacija. Pacijenti moraju da vode računa o ishrani, jer hrana koja je bogata vitaminom K može loše da utiče na dejstvo ovih lekova - ističe dr Redžek i dodaje da antikoagulantna terapija utiče na sistem za zgrušavanje krvi, pa ovi pacijenti imaju povećan rizik od krvarenja, što predstavlja osnovni nedostatak ugradnje mehaničkog zaliska.

Zbog povećane sklonosti ka krvarenju, pacijenti na antikoagulantnoj terapiji moraju posebno da se čuvaju od bilo kakvog vida fizičkog povređivanja. U slučaju planiranja stomatoloških ili hirurških intervencija, neophodno je da se pod nadzorom lekara obustavi primena ovih lekova na nekoliko dana, kako bi sistem za zgrušavanje krvi imao vremena da se oporavi. Za to vreme, pacijent mora svakodnevno da dobija injekcije heparina u potkožno tkivo, kako se mehanički zalistak ne bi zapušio. Sa druge strane, nedovoljno doziranje antikoagulane terapije dovodi do formiranja krvnih ugrušaka i tromboze mehaničkog zaliska, usled čega se oštećuje njegova funkcija. U najgorim slučajevima, delovi tromba mogu da se otkače i krvnom strujom prenesu do mozga, gde izazivaju moždani udar ili šlog.

Osim klasične operacije pomoću reza na grudnom košu, postoji i nova, znatno manje invazivna metoda koja nosi naziv TAVI, što je naziv formiran spajanjem prvih slova engleskih reči koje opisuju proceduru: Transcatheter Aortic Valve Implantation – transkateterska implantacija aortnog zaliska. Izvodi se tako što se u krvni sud na nozi ili grudima ubaci kateter koji se potom sprovede do srca. Kroz taj kateter se ubacuje veštački zalistak i ugrađuje na mesto bolesnog zaliska. TAVI se primenjuje kod najtežih pacijenata, kod kojih postoji velik rizik za izvođenje klasične operacije.

Faktori rizika

Postoje određeni faktori rizika koji, ukoliko su prisutni, povećavaju mogućnost razvoja aortne stenozе i ubrzavaju njeno napredovanje. Iako je kalcijum jedan od krivaca za nastanak aortne stenozе, primena oralnih preparata kalcijuma ne povećava rizik za nastanak ove bolesti. Najvažniji faktori rizika za aortnu stenozu su starije životno doba, povišen krvni pritisak, povišene masnoće u krvi, pušenje, šećerna bolest, hronična bolest bubrega i zračenje grudnog koša.

Aortna stenozа predstavlja najčešće oboljenje svih zalistaka srca. Od aortne stenozе nešto češće obolevaju muškarci, a najizraženija je među stanovništvom Evrope i Severne Amerike. Osim pušenja, povišenog krvnog pritiska i poremećaja masti u krvi, jedan od glavnih faktora rizika za aortnu stenozu je starost. Zbog toga ne čudi podatak da se pojava ove bolesti povećava sa starenjem.

Prvi simptomi bolesti obično počinju da se pojavljuju u šestoj ili sedmoj deceniji života. Izuzetak je urođena srčana mana sa bikuspidnim aortnim zaliskom, kada tegobe mogu da počnu već u trećoj ili četvrtoj deceniji. Istraživanja pokazuju da četiri odsto osoba starijih od 70 godina ima aortnu stenozu, dok je u grupi ljudi starijih od 80 godina ovu bolest ima gotovo svaka deseta osoba.

Aortna stenozа je progresivna bolest. Ne pojavljuje se iznenada i ođednom, već postepeno počinje i tokom vremena se pogoršava. Dok je aortna stenozа blagog i umerenog stepena, tegobe obično nisu izražene pa je dovoljna primena lekova. U tom slučaju, pacijenti moraju redovno da idu na kardiološke

kontrole, a preporučuje se ehokardiografski pregled barem jednom godišnje, radi praćenja stanja aortnog zaliska i ostatka srca.

- Kada bolest dostigne težak stepen stenozе, dolazi do pojave bolova u grudima, slabosti, vrtoglavica i nesvestica. Ove tegobe u znatnoj meri utiču na kvalitet života i fizičke mogućnosti, a kako vreme prolazi one se dodatno pogoršavaju. Potom dolazi do razvoja srčane slabosti i, na kraju, do neizbežne smrti. Bez operacije aortnog zaliska svaki drugi pacijent umire u roku od dve godine, a čak četiri od pet umire u narednih pet godina - naglašava dr Redžek i napominje kako je uprao zato operacija aortnog zaliska najbolji izbor za lečenje aortne stenozе.

Zamena aortnog zaliska je druga po učestalosti operacija srca, nakon ugradnje bajpasa. Rizik koji ova operacije nosi vrlo je nizak, a tokom poslednjih deset godina dodatno je smanjen sa 3,4 na 2,6 odsto. Sa druge strane, ova operacija je krajnje efektan vid lečenja.

- Zahvaljujući izvanrednom napretku na polju konstrukcije veštačkih zalistaka, kao i hirurške tehnike i aparata, pacijenti nakon ove operacije dožive gotovo normalanu dužinu životnog veka. Prethodno prisutne tegobe se povlače, a kvalitet života u značajnoj meri biva unapređen - zaključuje dr Redžek.

BLIC

A screenshot of a web browser displaying a news article on the Blic website. The browser's address bar shows the URL "https://www.blic.rs/vesti/drustvo/ne-osecam-ruke-četiri-učenice-vežbale-su-prvu-pomoć-u-dvorištu-kada-se-začuo-jak-prasak-a-vežba-je-postala-REALNA-DRAMA". The page features a navigation menu with categories like "NASLOVNA", "ZA DECU", "VESTI", "SPORT", "BIZNIS", "ZABAVA", "SUDBINE", "KULTURA", "ŽENA", and "SLOBODNO VREME". The main article title is "'NE OSEĆAM RUKU' Četiri učenice vežbale su prvu pomoć u dvorištu, kada se začuo jak prasak, a vežba je postala REALNA DRAMA". Below the title is a photograph showing a person lying on the ground in a courtyard, with another person kneeling over them, providing first aid. The page also includes social media sharing options and a "PROBETAJTE SAJAMOM" button. The bottom of the page shows a Windows taskbar with various open applications.

"NE OSEĆAM RUKE" Četiri učenice vežbale su prvu pomoć u dvorištu, kada se začuo jak prasak, a vežba je postala REALNA DRAMA

Učenice Medicinske škole "7. april" izvele su podvig spasavši povređene u saobraćajnoj nesreći u četvrtak oko 13 sati u Ulici Cara Dušana u Novom Sadu. Natalija Grujić, Milica Injac, Milana Žiža i Tijana Topalović pripremale su se za državno takmičenje u pružanju prve pomoći u dvorištu škole. Ni slutile nisu da će za koji trenutak pred sobom imati pravu saobraćajnu nesreću i dramu.

- Vežbali smo u školskom dvorištu kada se začuo jak prasak! Nas četiri smo istrčale odmah napolje. Desila se saobraćajna nesreća u Ulici Cara Dušana. Sivi "audi" prešao je u drugu traku i podleteo pod vozilo šlep službe. Žena za volanom automobila nije se pomerala. Kad smo se približili, videli smo da je u potpunom šoku, pomalo unezverena. Pored nje je bio stariji muškarac, posle smo saznali da joj je to otac. Vozač drugog vozila delovalo je da je u redu, samo je bio jako uplašen - kaže učenica Tijana Topalović. Već je jedna prolaznica pritrčala da pomogne, pokušavajući da vodom umije unesrećenu ženu. Četiri hrabre učenice brzo su se predstavile, objasnile ko su i odmah počele da zbrinjavaju unesrećene i obezbeđuju mesto udesa. Žena je imala povrede vrata i nije smela da se pomera. Od svojih dukseva napravile su Šancovu kragnu i stabilizovali joj vratni deo kičme. Njen otac od šoka nije mogao da govori. Imao je nagnječena rebra na koje su mu stavile hladne obloge. Jedna od devojaka otklonila je sve moguće opasne i oštre delove koji su nastali od udesa, da se još neko slučajno ne povredi i postavila trougao na saobraćajnicu. Za njima su dotrčali i njihov instruktor dr Stefan Vidosavljević i profesorka dr Ana Harhaji, ali kada su videli da devojke deluju besprekorno i efektivno, samo su nastavili da ih nadgledaju i pozvali su Hitnu pomoć. Vozač drugog vozila koji je fizički bio dobro, ostao je u šoku, zabrinut za dvoje putnika u kolima.

- Žena je bila jako uznemirena, govorila je kako ne oseća ruke. Rekli smo joj da se smiri, tešili je kako će sve da bude u redu. Hitna je stigla za nekoliko minuta. Naši instruktori su im objasnili šta smo uradili. Bilo je bitno da se žena ne pomera. Neverovatno, ali bukvalno smo trenutak pre nesreće radili vežbe za istu takvu povredu, kada vozač ima snažan trzaj i morali smo da je primenimo u realnoj situaciji nakon nekoliko minuta - nastavila je naša sagovornica. Dvoje pomenutih putnika zadobilo je lakše povrede, a Tijana smatra da su dobro prošli, s obzirom na to šta se sve dogodilo na putu i kako je nesreća izgledala. Državno takmičenje medicinskih škola u pružanju prve pomoći je u Kraljevu 11. i 12. maja, ali ove četiri devojke bez obzira koje mesto tamo osvoje, već su pobedile. Kakve će biti reakcije iz škole, kažu saznaće posle raspusta.

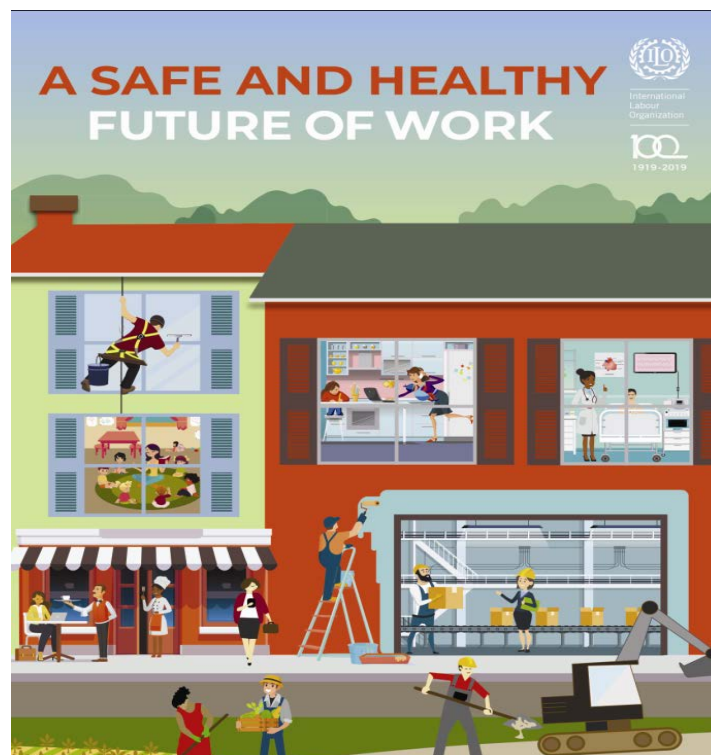
- Jako je bitno da se u takvim trenucima pomogne, a mi se nismo uplašile jer smo već navikle na te stvari. Svakako bi volela da se bavim nečim što je dinamično, a ima veze sa medicinom, možda je to baš Hitna pomoć - rekla je Tijana.

INFORMACIJE IZ USTANOVA:

DOM ZDRAVLJA NOVI SAD

Služba za zdravstvenu zaštitu radnika Doma zdravlja „Novi Sad“ podseća na Svetski dan bezbednosti i zdravlja na radu! Ovogodišnja kampanja je pod sloganom: “Bezbednost, zdravlje i budućnost na radu”

28. april je ustanovljen za Dan bezbednosti i zdravlja na radu sa ciljem da podiže svest o značaju sprovođenja mera bezbednosti i zdravlju na radu kod zaposlenih, poslodavaca i vlasti.

Samo zdrav, aktivan i produktivan radnik je sposoban i motivisan za obavljanje svog posla sa osećanjem zadovoljstva.

Bezbednost i zdravlje na radu podrazumevaju očuvanje i unapređenje zdravlja i radne sposobnosti zaposlenih, prevenciju bolesti i povreda na radu, unapređenje radne sredine i stvaranje bezbednih i zdravih radnih mesta.

Bezbednost i zdravlje na radu je pravo zajamčeno Ustavom Republike Srbije, prema kome svako ima pravo na poštovanje dostojanstva svoje ličnosti na radu, zaštiti na radu i niko se ovih prava ne može odreći.

Ženama, omladini i invalidima omogućuju se posebna prava bezbednosti i zdravlja na radu i posebni uslovi rada, u skladu sa zakonom.

Ulaganje u radnoaktivnu populaciju je ulaganje u zdravu budućnost jednog društva.

DOM ZDRAVLJA VOŽDOVAC

DOM ZDRAVLJA

TRUDNOĆA, BEBA, DETE, PORODICA... SAMO SU NEKE GRUPACIJE O KOJIMA BRINE DOM ZDRAVLJA
„VOŽDOVAC“

Dom zdravlja „Voždovac“ kroz sveobuhvatan program budućim roditeljima pomaže da dobiju:

- pravovremene informacije;
- edukacije;
- predavanja stručnog kadra;
- interaktivne radionice;

- obilazak trudnica i porodilja od strane viših medicinskih sestara Službe za polivalentnu patronažu, specijalizovanih da pruže podršku ranom rastu i razvoju.

U duhu šire podrške zdravoj trudnici, Savetovalište za psihofizičku pripremu trudnica za porođaj u Domu zdravlja Voždovac, širi svoju delatnost.

Do sada su trudnice bile obuhvaćene od 28. nedelje trudnoće do porođaja vežbama disanja i psihološkom pripremom za porođaj. Obuhvat trudnica je već od 3. meseca trudnoće, organizovanjem savetovanja na interaktivnim skupovima koja vode psiholog, stomatolog i ginekolog.

Teme na skupovima i same trudnice iniciraju. Jedan od takvih skupova je organizovan 19.04.2019. godine u svečanoj sali Doma zdravlja Voždovac, a vodili su ga dr Tanja Belić - stomatolog i Biljana Janačković - psiholog Doma zdravlja Voždovac.

Skupu je prisustvovalo 25 trudnica, a obrađene su teme o osnovnoj stomatološkoj zaštiti i oralnoj higijeni kod trudnica i odojčeta, a psiholog je izlagao o prevazilaženju straha od trudnoće i porođaja.

Nadalje se planira održavanje ovakvih sastanaka u proseku jednom mesečno.

Učestvovali smo i na Festivalu dojenja, petom po redu.

Jedna od učesnica zdravstvenog panela bila je dr Tanja Belić, specijalista dečje i preventivne stomatologije iz Doma zdravlja Voždovac, pokrovitelja Petog Avent festivala dojenja. Ona je objasnila koliko je oralno zdravlje važno za zdravlje ploda i za zdravlje buduće mame, a trudnice je iznenadio njen savet da u prvim danima i mesecima nakon porođaja sa stomatologom porazgovaraju o nezi bebinih desni i zubića koji tek treba da niknu.

Pauze između izlaganja buduće majke koristile su i da im sestre iz Službe za polivalentnu patronažu Doma zdravlja Voždovac izmere pritisak, odrede BMI, objasne način ostvarivanja prava na kućne posete...

Prva trudnoća svakoj ženi donosi mnogobrojna pitanja i nedoumice zbog kojih im samopouzdanje često manjka, a preovlađuje strah od nepoznatog.

DOM ZDRAVLJA VOŽDOVAC

DOM ZDRAVLJA

PREDAVANJE U OSNOVNOJ ŠKOLI „MILAN Đ. MILIČEVIĆ“

23.04.2019. godine, u Svečanoj sali Osnovne škole „Milan Đ. Milićević“, održano je predavanje na temu „Seksualno i reproduktivno zdravlje“. Učesnici predavanja bili su učenici osmog razreda, podjeljeni u tri grupe (po 50 učenika).

U okviru 45-o minutnog predavanja, uz adekvatnu prezentaciju i interakciju sa učesnicima, predložen je razvoj reproduktivnih funkcija, šta je to reproduktivno zdravlje, njegov značaj, polno prenosive bolesti i prevencija istih. Naglašeno je da dostupne informacije često mogu biti nedovoljne, nepotpune te da nije sramota pitati, obratiti se izabranom pedijatru, ginekologu ili psihologu.

PEDIJATRIJSKI TIM: dr Aleksandra Sekulić Frković, ms Mirjana Đorović